

Vanagas

ADOMAS MICKEVIČIUS

KRYMO SONETAI

Vanagas¹

TŁUM. MOTIEJUS GUSTAITIS

Ant Kikineiso viršūnės

Bėdinas² vanagėlis! Jį audra pastvėrė
Ir į svetimą šalį toli nugabeno;
Su vėtromis kovodams, čionai atplazdėno,
Tarp žmonių ant šio stiebo sparnelius pasvėrė.

Audra, Svetimas kraštas

Nurimk! Čia piktoms rankoms tavęs neapspėsti!
Tikras tarsi ant miško šakos betupėtų.
Jisai svečias, Giovanna — kas svečią nudėtų,
Jeigu mariomis plaukia, tebijos³ paskėsti.

Marios, Paguoda

Atmink mano, atmink savo prityrimą⁴;
Tu gyvenimo marėj⁵ — jau mačius baidyklų⁶,
Ir mane audra trėmė į klastus vilyklių⁷.

Audra, Gyvenimas, Patirtis

Kam tie meilūs žodeliai vilbina⁸ likimą?
Būdama pavojinga⁹, dar ieškai mąsyklių¹⁰...

¹Vanagas — Tarp likusiųjų Mickevičiaus literatiškų palaikų p. Libravičius surado soneto „Jastrzab“ variantą (sk. Pamiętnik Tow. flit. im. A. Mickiewiczza, t. V p. 306), kuris tapo pirmą kartą atspaudintas pilnoje Paryžiaus laidoje Mickevičiaus veikalų (1860–1861). Kadangi šitas sonetas Mošinskio Albume užvardintas „Jastrzab — na wysokości Kikii“, tai yra priskaitomas prie Krymo Sonetų ir greta su jaisiais spaudinamas. Sonetą „Jastrzab“ galima laikyti neužbaigtu, nes turi tiktai 13 eilučių; ale jogiai mintis jame pilnai užbaigta, tai priderėtų jį priskirti veikiaus prie rūšies sonetų, vadinamųjų „sonnets acephale* ou tronques“. (Welti Geschichte des Sonettes in der deutschen Dichtung. Leipzig, 1884 p. 134). Sonete „Jastrzab“ Mickevičius palygina savo nelaimingą, kaipo ištreminio, likimą su likimu vanago, kurį audra, pastvėrus, metė į tolimą šalį; ten jis prieglaudos ieško ant laivinio pratieso. Plg. A. Puškino „Узник“ (1822). „Giovanna“, apie kurią poetas mini šiame sonete, yra ne kas kita, kaip ponია Sobanskienė (sk. Wilhelm Bruchnalski. Dzieła A. Mickiewiczza, wydanie Towarz. Literack. Lwów, 1900, „Wstęp“ p. 12). [przypis redakcyjny]

²Bėdinas — vargšas. [przypis edytorski]

³tebijos — dabar: tebijo. [przypis edytorski]

⁴prityrimą — patirtį. [przypis edytorski]

⁵marėj — jūroje. [przypis edytorski]

⁶baidyklų — šmėklų. [przypis edytorski]

⁷vilyklių — vilionių. [przypis edytorski]

⁸vilbina — traukia viliojant. [przypis edytorski]

⁹Būdama pavojinga — čia: būdama pavojuje. [przypis edytorski]

¹⁰dar ieškai mąsyklių — čia: kitiems spendi spąstus. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/mickevicius-krymo-sonetai-vanagas>

Tekst opracowany na podstawie: Adomas Mickevičius, *Krimo sonetai: lietuvių ir lenkų kalbom*, tłum. Motiejus Gustaitis, Juozapo Zavadzkió sp., Wilniuje 1909.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Utwór powstał w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”, realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Publikacja parengta įgyvendinant projektą „Wolne Lektury” (<http://wolnelektury.pl>). Skaitmeninė reprodukcija padaryta Fondo „Nowoczesna Polska”/Lietuvos kultūros paveldo — virtualioje erdvėje (<http://www.epaveldas.lt>), pasitelkiant egzempliorių iš bibliotekos kolekcijos. Veikalas sukurtas konkurso, įgyvendinamo 2013 m. bendradarbiaujant su Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija — „Bendradarbiavimas viešosios diplomatijos srityje 2013” („Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”) ribose. Leidžiama laisvai naudoti veikalą, su sąlyga, jog bus išsaugota aukščiau pateikta informacija, taip pat informacija apie taikomą licenciją, teisės turėtojus bei konkursą. Publikacija išreiškia tik autoriaus pažiūrą, todėl negali būti tapatinama su oficialiomis Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos pažiūromis.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Monika Bogdziewicz, Paulina Choromańska, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.